

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

17.01.2025

КАРАР

№ 39

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт программалары белән идарә итү системасы турында» 2023 елның 30 маендагы 655 номерлы карары нигезендә, Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 06.02.2023 N 3493-ПК/Д19и һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгының 2023 елның 06.02. февралендәге 26-02-06/9321 номерлы карарга нигезләнеп, муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән арттыру максатларында, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибен (алга таба – тәртип) кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләренә муниципаль программаларны расланган Тәртип нигезендә эшләргә.

3. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» 2018 елның 10 апрелендәге 266 номерлы номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Өлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә икътисад буенча урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

Ә.К. Габдуллин

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының 2025 елның 17 гыйнварындагы 39 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибе

1. Гомуми нигезләре

1. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының муниципаль программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, аларга үзгәрешләр кертү, шулай ук аларны гамәлгә ашыру барышын мониторинглау һәм нәтижәләгән бәяләү кагыйдәләрен билгели.

2. Әлеге Тәртиптә түбәндәгә төшенчәләр кулланыла:

муниципальна программа - "2030 елга кадәр чорга һәм перспективага кадәр Россия Федерациясе үсешенә милли максатлары турында" Россия Федерациясе Президентының 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы белән билгеләнгән Россия Федерациясе үсешенә милли максатларына аеруча нәтижәле ирешүне тәэмин итә торган бурычлар, гамәлгә ашыру сроклары, башкаручылары һәм ресурслары буенча үзара бәйлә планлаштырыла торган чаралар (нәтижәләр) комплексын үз эченә алган стратегик планлаштыру документи 2036 елгы " (алга таба - милли максатлар), шулай ук "2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында" 2015 елның 17 июнендәгә 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү бурычларын хәл итү (алга таба-Стратегия-2030);

муниципаль программаның структур элементы - муниципаль программаның максатларына ирешүгә һәм аерым бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән, аны җаваплы башкаручы тарафыннан билгеләнә торган чаралар комплексы;

муниципаль программаның җаваплы башкаручысы - муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе йә муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе тарафыннан муниципаль программаны тулаем алганда булдыру һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплы башкаручы буларак билгеләнгән тиешле бюджет акчаларын башка баш бүлүче;

муниципаль программаның өстәмә башкаручысы - муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе, башка муниципаль орган, вәкиле муниципаль программаның структур элементын эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплы итеп билгеләнгән оешма;

муниципаль программада катнашучы - муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе, муниципаль программаның структур элементын гамәлгә ашыруда катнашучы башка муниципаль орган, оешма;

муниципаль программаның максаты - муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә дәүләт сәясәте өстенлекләренә туры килә торган муниципаль программаны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәсе;

муниципаль программаның структур элементының бурычы - муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый өлкәсендә үзгәрешләргә ирешүгә юнәлдерелгән эшчәнлек йомгагы;

муниципаль программа һәм (яисә) муниципаль проект кураторы (алга таба - куратор) - муниципаль программаны һәм (яисә) муниципаль проектны оештыру һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплы зат;

чара (нәтижә) - муниципаль программа һәм аның структур элементлары күрсәткелләренә ирешүгә юнәлдерелгән эшчәнлекнең микъдарда үлчәнә торган йомгагы билгеле бер күләмдә матди һәм матди булмаган объектлар төзү (төзү, сатып алу, җиһазландыру, реконструкцияләү һ. б.), билгеле бер күләмдә хезмәт күрсәтүләргә күрсәтү, бирелгән характеристикалар белән билгеле бер күләмдә эшләр башкару буенча

төгәлләнгән гамәл рәвешендә формалаштырылган.

"Чара" һәм "нәтижә" терминнары бер-берсенә тәңгәл һәм муниципаль программаның проект һәм процесс өлешләрен формалаштырганда үзенчәлекләренә исәпкә алып кулланыла.

объект - муниципаль программаның структур элементы чарасын (нәтижәсен) үтәү (ирешү) кысаларында сатып алуға һәм (яисә) алуға планлаштырыла торган ахыргы матди яисә матди булмаган продукт, яисә хезмәт күрсәтү;

күрсәткеч - муниципаль программа максатларына ирешүне, мондый программаның структур элементы бурычларын үтәүне характерлый торган һәм муниципаль программаны, аның структур элементын гамәлгә ашыруның социаль-икътисады һәм башка ижтимагый әһәмиятле нәтижәләрен чагылдыра торган сан ягыннан үлчәнә торган параметр;

прокси-күрсәткеч - муниципаль программаның яисә аның структур элементының төп күрсәткеч динамикасын чагылдыра торган, әмма исәпләүнең ешрак ешлыгы булган өстәмә күрсәткеч;

контроль нокта - муниципаль программаның структур элементы чарасын (нәтижәсен) үтәү (ирешү) һәм (яисә) объект төзү буенча әһәмиятле гамәлләр тәмамлану фактын чагылдыра торган документлар белән раслана торган вакыйга;

маркировка - мәгълүмат системаларында гамәлгә ашырыла торган муниципаль программалар параметрларының һәм аларның структур элементларының үзара, шулай ук башка документлар параметрлары белән бәйләнеше билгесен бирү.

3. Муниципаль программалар Исемлеге, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисады үсеш өстенлекләренән чыгып, муниципаль берәмлекнең жирле администрациясә тарафыннан билгеләнә. Кирәк булганда күрсәтелгән исемлеккә тармакара һәм (яисә) территорияль бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән һәм берничә муниципаль программаны (алга таба - комплекслы программалар)гамәлгә ашыру өлкәсенә кагыла торган муниципаль программаларны кертү рәхсәт ителә.

4. Комплекслы программалар составында өстәмә рәвештә аларны гамәлгә ашыру өлкәләренә (тармакларына) туры килә торган муниципаль программалар составына кертелгән эшчәнлек юнәлешләрен аналитик максатларда чагылдыру тәкъдим ителә.

5. Муниципаль программаларны эшлэгәндә һәм гамәлгә ашырганда түбәндәге принциплардан чыгып эш итәргә киңәш ителә:

а) муниципаль берәмлекне социаль-икътисады үстерүнең стратегик планлаштыру документларында билгеләнгән максатларына һәм өстенлекләренә ирешүне тәэмин итү;

б) Россия Федерациясә Президентының 2020 елның 21 июлендәге Указы белән билгеләнгән Россия Федерациясә үсешенең милли максатларына ирешү кирәклеген исәпкә алып, муниципаль программаларны планлаштыруны һәм гамәлгә ашыруны тәэмин итү. "2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясә үсешенең милли максатлары турында" 474 номерлы (алга таба - үсешнең милли максатлары) һәм аларны характерлаучы максатчан күрсәткечләр, шулай ук Россия Федерациясә дәүләт программаларында муниципаль программалар өчен билгеләнгән Россия Федерациясәнең тиешле тармагын яисә социаль-икътисады үсеш өлкәсен үстерүнең стратегик максатлары һәм өстенлекләре турында;

в) муниципаль программа составына тиешле тармактагы һәм өлкәдәге барлык инструментларны һәм чараларны (оештыру характерындагы чараларны, контроль-күзәтчелек эшчәнлеген гамәлгә ашыруны, тармакны норматив жайга салуны камилләштерүне, салым, таможня, тариф, кредит һәм башка инструментларны кертеп)кертү;

г) жирле бюджетның бюджет ассигнованиеләрен, шул исәптән Россия Федерациясә субъекты бюджетыннан жирле бюджетка бирелә торган бюджетара трансфертларны, бюджеттан тыш дәүләт территорияль фондлары бюджетларының бюджет ассигнованиеләрен, шулай ук дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруға, тиешле өлкәләрдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итүгә юнәлдерелгән һәм, муниципаль программаларда планлаштырылган чараларны (нәтижәләренә) үтәү (ирешү);

д) муниципаль программаларны муниципаль программалар күрсәткечләренә

ирешүгә һәм чараларын (нәтижәләрен) үтәүгә (ирешүгә) йогынты ясый торган дәүләт корпорацияләренең, дәүләт компанияләренең һәм дәүләт катнашындагы акционер жәмгыятьләренең дәүләт программалары һәм үсеш программалары (башка программалары) белән синхронлаштыру;

е) Россия Федерациясе субъектларының югары вазыйфаи затлары эшчәнлегенә нәтижәләргә һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә эшчәнлеген бәяләү күрсәткеләрен исәпкә алу (муниципаль программалар өчен);

ж) дәүләт муниципаль программалары структурасында аерып күрсәтү:

вакытлы һәм ресурс чикләүләре шартларында уникаль нәтижәләргә ирешүгә юнәлдерелгән һәм «Россия Федерациясе Хөкүмәтендә проект эшчәнлеген оештыру турында» РФ Хөкүмәтенен 31.10.2018 N 1288 карарын исәпкә алып, проект эшчәнлеген жайга салу өлкәсендә муниципаль хокукый актлар нигезендә билгеләнә, формалаша һәм гамәлгә ашырыла торган проектлар;

өзлексез йөз периодик нигездә гамәлгә ашырыла торган процесс чаралары;

з) муниципаль программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы вазыйфаи затны, шулай ук мондый программаның һәр структур элементын беркетү;

и) муниципаль программаларны планлаштыру һәм алар буенча хисап формалаштыру өчен мәгълүмат ресурсы булу һәм ОФ Хөкүмәтенен 21.05.2021 N 786 карары белән расланган нигезләмәдә каралган мәгълүмат системалары белән мәгълүмати хезмәттәшлек итү һәм белешмәләргә алмашу мөмкинлегенә;

к) дәүләт программаларын (муниципаль программалар өчен) гамәлгә ашыру өлкәләренә һәм аларның структур элементларына туры килә торган аның параметрларын (шул исәптән күрсәткеләрен, чараларын (нәтижәләрен), финанс белән тәэмин итү параметрларын) мәгълүмат системаларында, муниципаль программа составында маркировка мөмкинлегенә тәэмин итү, шулай ук милли проектларны (программаларны) гамәлгә ашыруга кагылышлы муниципаль программаларны һәм аларның структур элементларын (алга таба - милли проектлар) маркировка мөмкинлегенә тәэмин итү;

л) муниципаль программаларны тизләндә, гамәлгә ашырганда һәм аларны мониторингта белешмәләргә кергән бер мәртәбә булуы;

м) Россия Федерациясе дәүләт программаларын һәм муниципаль программаларны эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда мәгълүмати үзара хезмәттәшлекне интеграцияләү һәм белешмәләргә алмашу.

6. Муниципаль программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру мондый программаны җаваплы башкаручы тарафыннан аның башкаручылары һәм катнашучылары белән берлектә гамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль программаларны гамәлгә ашырганда эзерләнә торган документларны һәм материалларны формалаштыру, тапшыру, килештерү һәм раслауны муниципаль берәмлекләренә жирле администрацияләренә мәгълүмат системаларында (булган очракта) гамәлгә ашыру тәкъдим ителә. Мәгълүмат системасы булмаганда муниципаль программаларны гамәлгә ашырганда эзерләнә торган документларны һәм материалларны төзү, тапшыру, килештерү һәм раслау кәгазьдә яисә региональ мәгълүмат системасында гамәлгә ашырыла (муниципаль берәмлекнең жирле администрациясенә һәм Россия Федерациясе субъектының тиешле карары булганда).

8. Муниципаль программаларны һәм аларның структур элементларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле документлар һәм материаллар формаларын эшләү дәүләт программалары һәм аларның структур элементлары өчен тәкъдим ителә торган формаларны, аларда белешмәләргә һәм атрибутив билгеләргә чагылышын исәпкә алып башкарылырга тиеш.

9. Информационные системы, указанные в 7 настоящего Порядка, являются учетными системами.

Муниципаль берәмлекләргә методологик ярдәм күрсәтү максатларында дәүләт программалары порталында аның компонентларын эксплуатациягә кергән саен тәэмин итә торган махсуслаштырылган сервис төзелә:

дәүләт программалары структурасы проектын һәм аларның структур элементларын

(алга таба - структура проекты) формалаштыру мөмкинлеге (кирәк булганда), шул исәптән аларның аерым параметрларының Россия Федерациясе дәүләт программалары параметрлары һәм аларның структур элементлары белән үзара бәйләнешен дәүләт программаларын гамәлгә ашыру буенча гамәлдәге федераль һәм региональ практикалардан файдалану мөмкинлеге белән гамәлгә ашыру. Дәүләт программалары порталында сервис ярдәмендә төзелгән структура проекты параметрлары Мәгълүмати белешмәләр алмашу юлы белән, дәүләт программасы паспортын һәм (яисә) аны алга таба төгәлләштерү һәм барлык кирәкле атрибутларны тутыру өчен структур элемент булдыру максатларында " Электрон бюджет "системасына (техник мөмкинлекләре булганда) тапшырылырга мөмкин.;

муниципаль программаларны төзегәндә, гамәлгә ашырганда һәм мониторинглаганда кулланыла торган методик материалларны, аңлатмаларны һәм документлар рәвешләрен урнаштыру;

муниципаль программаларның һәм аларның структур элементларының өлеге Тәртипнең 7 пунктында күрсәтелгән мәгълүмат системалары белешмәләре, башка аналитик мәгълүмат һәм материаллар нигезендә төзелгән план һәм факттагы параметрлары турында мәгълүмат урнаштыру, шулай ук мондый мәгълүматны һәм белешмәләрне эшкәртү һәм анализлау.

10. Өлеге Тәртипнең 7 пунктында күрсәтелгән мәгълүмат системаларында муниципаль программаларның параметрларын һәм аларның структур элементларын, шул исәптән карамагындагыларын тамгалау җаваплы башкаручылар, муниципаль программаларның уртак башкаручылары һәм катнашучылары тарафыннан тәэмин ителә.:

дәүләт программаларын һәм аларның структур элементларын гамәлгә ашыру өлкәләренә (муниципаль программалар өчен);

милли проектларны гамәлгә ашыруга.

11. Бюджет кодексының 6 статьясы нигезендә чыгым йөкләмәләре булып законда, башка норматив хокукый актта, шартнамәдә яисә килешү нигезендә гавами-хокукый берәмлекнең (муниципаль берәмлекнең) яисә аның исемнән эш итүче казна учреждениесенең физик яисә юридик затка, башка гавами-хокукый берәмлеккә, халыкара хокук субъектына тиешле бюджеттан акчалар бирү бурычлары тора.

Күрсәтелгән норманы, шулай ук Бюджет кодексының 84, 85, 86 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, чыгым йөкләмәләре законнар, башка норматив хокукый актлар кабул итү, шартнамәләр яисә килешүләр төзү нәтижәсендә барлыкка килә, аларда күрсәтелә:

а) тиешле бюджетлардан акчаларны конкрет алуучылар-физик яисә юридик затлар (күрсәтелгән затлар категорияләре), гавами-хокукый берәмлекләр, халыкара хокук субъектлары;

б) бирелә торган ресурсларның күләмнәрен йө мондый күләмнәренә билгеләү тәртибен.

Муниципаль программалар үзләреннән-үзләре чыгым йөкләмәләре тудырмый, чөнки күрсәтелгән таләпләргә туры килми, шул исәптән тиешле бюджетлардан акчаларны конкрет алуучыларны билгеләми.

Муниципаль программалар бюджет ассигнованиеләрен алардан файдалану нәтижәләре белән үзара бәйләнештә планлаштыру документы булып тора. Шуңа бәйле рәвештә, Бюджет кодексының 174.2 статьясы нигезләмәләреннән чыгып, муниципаль программаларны ресурслар белән тәэмин итү параметрларына гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре күләмнәре (инде кабул ителгән норматив хокукый актлар, төзелгән контрактлар, халыкара шартнамәләр һәм килешүләр, башка шундый ук документлар белән бәйле), шулай ук бюджет ассигнованиеләренең күздә тотыла торган күләмнәре керә. кабул ителә торган чыгым йөкләмәләрен (законнар, норматив хокукый актлар, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә) үтәүгә, алымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында кабул итүгә яисә үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган)).

Моннан тыш, Бюджет кодексының 179 статьясындагы 2 пунктының дүртенче

абзацында муниципаль программаларны бюджет турындагы карарга туры китерү зарурлыгы каралган. Бу муниципаль программалар чараларын (нәтижәләрен) гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләренәң конкрет күләме гавами-хокукый белем бирү бюджеты проекты формалаштыру кысаларында билгеләнә һәм аннары тиешле программада күрсәтелә дип күздә тотала.

13. 172-ФЗ номерлы законның 7 статьясында каралган стратегик планлаштыруның үтә күренмәлелеге (Ачыклыгы) принцибын гамәлгә ашыру максатларында муниципаль программаларның параметрлары турындагы мәгълүматны, шул исәптән муниципаль программаларны раслау турында бастырып чыгарылган норматив хокукый актларны, "Интернет"челтәрәндә муниципаль берәмлекләренәң жирле администрацияләренәң махсуслаштырылган муниципаль мәгълүмат ресурсларына урнаштыру тәкъдим ителә.

2. Муниципаль программаларның төзелеше һәм эчтәлегә

1. Муниципаль программаны түбәндәге документлар системасы рәвешендә төзү тәкъдим ителә:

а) стратегик өстенлекләр-Россия Федерациясе субъекты дәүләт сәясәтенәң өстенлекләре һәм максатлары, шул исәптән Россия Федерациясе үсешенәң милли максатларына һәм дәүләт программаларына бәйләнешне күрсәтеп,;

б) муниципаль программа паспорты;

в) муниципаль программаның структур элементлары паспортлары, шул исәптән аларны гамәлгә ашыру планнарын да үз эченә ала;

г) муниципаль программаны гамәлгә ашыру кысаларында Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан жирле бюджетларга бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләре (дәүләт программасы кысаларында тиешле бюджетара трансфертлар бирелгән очракта);

д) муниципаль программаны гамәлгә ашыру кысаларында Юридик затларга бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру һәм Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан субсидияләр бирү кагыйдәләре (кирәк булганда);

е) муниципаль программаны гамәлгә ашыру кысаларында капитал салуларны гамәлгә ашыру турында карарлар (кирәк булганда);

ж) муниципаль программа кысаларында үтәүнең (күрсәтүнең) житештерү циклы озынлыгы бюджет йөкләмәләренәң расланган лимитларының гамәлдә булу сорогыннан артырак булган эшләренә башкару (хезмәтләр күрсәтү) предметы булган дәүләт контрактларын Россия Федерациясе субъекты исемнән төзү турындагы карарлар (кирәк булганда);

з) Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендәге башка документлар һәм материаллар (кирәк булганда).

7 пунктның 1 бүлегендә күрсәтелгән мәгълүмат системаларында муниципаль программаны жаваплы үтәүче, аның өстәмә башкаручылары һәм катнашучылары белән берлектә муниципаль программа составына керүче документлар реестрын (алга таба - Документлар реестры) төзи, шулай ук аның актуальлегә һәм тулылыгы тәэмин ителә.

19. Документлар реестрында түбәндәге мәгълүматны китерергә тәкъдим ителә:

а) документ тибы. Документның эчтәлегенә карап билгеләнә һәм түбәндәге

типларның берсенә туры килергә тиеш:

- муниципаль программаның стратегик өстенлекләре;
- муниципаль программа паспорты;
- муниципаль программаның структур элементы паспорты;
- бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләре;
- бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру кагыйдәләре;
- юридик затларга субсидияләр бирү кагыйдәләре;
- муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыру турындагы карар;
- озак сроклы дәүләт контрактлары төзү турындагы карар;

б) документ төре (мәсәлән, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә иң югары вазыйфаи заты карары, күрсәтмәсе, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, Россия Федерациясе субъектының башка дәүләт органы (оешмасы) беркетмәсе, боерыгы һ. б.);

в) расланган (кабул ителгән) документның исеме һәм реквизитлары (датасы һәм номеры);

г) документны эзерләү өчен җаваплы Россия Федерациясе субъектының (башка дәүләт органының, Россия Федерациясе субъекты оешмасының) башкарма хакимияте органы исеме;

д) хокукий мәгълүматның рәсми интернет-порталындагы документ текстына гиперссылка (документлар урнаштырылган очракта).

Элек расланган (кабул ителгән) документка үзгәрешләр кертүне күздә тоту торган документлар расланган (кабул ителгән) очракта, мондый документларны шулай ук тиешле муниципаль программа буенча документлар реестрына кертү тәкъдим ителә.

Реестрның тәкъдим ителә торган рәвеште дәүләт программалары порталында урнаштырыла.

3. Муниципаль программа структурасында проект һәм процесс өлешләре аерылма.

4. Проект өлешенә муниципаль берәмлекләрнең җирле администрацияләре эшчәнлегенә юнәлешләр кертү тәкъдим ителә, алар кысаларында:

а) муниципаль милек объектларына капитал салулар рәвешендә бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

б) муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү;

в) Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан җирле бюджетларга субсидияләр (башка бюджетара трансфертлар) бирү;

г) юридик затларга бюджет инвестицияләре һәм субсидияләр бирү;

д) муниципаль сәясәтне камилләштерү һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә норматив җайга салу буенча тәкъдимнәр эзерләү;

е) стимуллаштыручы салым чыгымнарын гамәлгә ашыру;

ж) муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә-конструкторлык эшләр кертү һәм уздыру;

з) мәгълүмат системаларын төзү һәм үстерү;

и) муниципаль учреждениеләргә капитал салуларны, күчәмсез мөлкәт белән операцияләргә гамәлгә ашыру, финанс булмаган активлар сатып алу, шулай ук проект эшчәнлегенә критерийларына җавап бирә торган башка чараларны гамәлгә ашыру

максатларында максатчан субсидияләр бирү;

к) проект эшчәнлегә критерийларына җавап бирә торган эшчәнлекнең башка юнәлешләре.

5. Процесс өлешенә муниципаль берәмлекләрнең җирле администрацияләре эшчәнлегә юнәлешләрән кертергә тәкъдим ителә, алар кысаларында:

а) муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль биремне үтәү;

б) Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан җирле бюджетларга субвенцияләр бирү;

в) муниципаль берәмлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр бирү;

г) казна учреждениеләренең агымдагы эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

д) муниципаль учреждениеләргә максатчан субсидияләр бирү (проект эшчәнлегә кысаларында бирелә торган субсидияләрдән тыш);

е) социаль салым чыгымнарын гамәлгә ашыруны да кертеп, халыкның аерым категорияләренә социаль ярдәм чаралары күрсәтү (норматив хокукый актларда тиешле чараларның гамәлдә булу чоры чикләнгән очраклардан тыш);

ж) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

з) халыкара йөкләмәләрне үтәү (халыкара шартнамәләр белән тиешле йөкләмәләрнең гамәлдә булу чоры чикләнгән очраклардан тыш);

и) Социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказның үтөлешен финанс белән тәэмин итү максатларында субсидияләр бирү;

к) эшчәнлекнең башка юнәлешләре.

Муниципаль программаның проект өлешен төзегәндә аның составына кертелә торган чараларның (нәтижәләрнең) аларны гамәлгә ашыруның сан ягыннан үлчәнә торган йомгаклары булырга тиеш. Муниципаль программаның процесс өлешен төзегәндә аларны гамәлгә ашыруның сан ягыннан үлчәнә торган йомгаклары булмаган чаралар (нәтижәләр) кертү рәхсәт ителә.

6. Муниципаль программаның проект һәм процесс өлешендә Муниципаль проектлар һәм процесс чаралары комплексларын булдыру тәкъдим ителә.

Муниципаль программа кысаларында агымдагы финанс елында һәлакәтләрне торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чараларны үткөрүгә юнәлдерелгән аерым чаралар (алга таба - аерым чаралар) гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Аерым чаралар исемлегә муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә.

3. Муниципаль программаның эчтәлегенә тәкъдимнәр

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы җирле үзидарә муниципаль хокукый органының муниципаль программаны раслау турындагы норматив хокукый акты белән раслау тәкъдим ителә:

а) муниципаль программаның стратегик өстенлекләре;

б) дәүләт программасы кысаларында Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан җирле бюджетларга субсидияләр бирү һәм бүлү кагыйдәләре (дәүләт программасында мондый субсидияләр бирү каралган очракта);

в) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының җирле үзидарә органы карары буенча муниципаль программаны гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен кирәкле башка документлар.

Муниципаль программаның стратегик өстенлекләренә:

а) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә тиешле өлкәсенә ағымдагы торышын бәяләү;

б) муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә муниципаль сәясәтнең өстенлекләре һәм максатлары тасвирламасы;

в) дәүләт программаларының стратегик өстенлекләре, максатлары һәм күрсәткечләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр (муниципаль программалар өчен);

г) муниципаль идарә бурычлары, аларны икътисадның тиешле тармагында һәм муниципаль идарә өлкәсендә нәтижәле хәл итү ысуллары.

2. Муниципаль программа паспорты муниципаль берәмлектә кабул ителгән муниципаль программалар белән идарә итү системасы нигезендә яисә муниципаль берәмлектә расланган тәртиптә Вәкаләтле идарә органы карары белән раслана.

Муниципаль программа паспортында түбәндәге белешмәләргә кирәк:

а) муниципаль программаның исеме;

б) аларны характерлый торган максатлар һәм күрсәткечләр;

в) гамәлгә ашыру сроклары (этапларны аерып күрсәтү мөмкинлеген белән);

г) структур элементлар исемлеген;

д) тулаем муниципаль программа буенча гамәлгә ашыру еллары буенча финанслауның барлык чыганақлары исәбеннән һәм аның структур элементлары буенча детальләштереп, шулай ук мондый программа кысаларында каралган салым чыгымнарының гомуми күләмен күрсәтеп финанс белән тәэмин итү параметрлары;

е) куратор (булган очракта), җаваплы башкаручы турында белешмәләр;

ж) милли максатлар, дәүләт программалары (муниципаль программалар өчен) белән элемтә (булган очракта).

Кирәк булганда муниципаль программа паспортына башка белешмәләр кертелергә мөмкин.

3. Муниципаль программаның структур элементлары паспортында түбәндәге белешмәләргә күрсәтү тәкъдим ителә:

А) структур элемент исеме;

б) иҗтимагый әһәмиятле нәтижәләр (милли проектларга ирешүгә юнәлдерелгән региональ проектлар өчен генә) яисә бурычлар;

в) күрсәткечләр;

г) гамәлгә ашыру сроклары;

д) чаралар (нәтижәләр)Исемлеге;

е) муниципаль программаның структур элементы буенча тулаем гамәлгә ашыру еллары буенча барлык чыганаclar исәбеннән, шулай ук аның чаралары (нәтижәләре)буенча детальләштереп финанс белән тәэмин итү параметрлары;

ж) контроль нокталар, шулай ук чаралар (нәтижәләр) объектлары турындагы мәгълүматны (милли проектларга ирешүгә юнәлдерелгән региональ проектлардан тыш, чаралар (нәтижәләр) объектлары турындагы мәгълүмат региональ проектның эш планында чагылдырылырга тиеш)үз эченә алган гамәлгә ашыру планы;

з) муниципаль программаның кураторы (булган очракта), өстәмә башкаручысы, администраторы (кирәк булганда) турында белешмәләр.

Кирәк булганда муниципаль программаның структур элементы паспортына башка белешмәләр кертелергә мөмкин.

Милли проектларга ирешүгә юнәлдерелгән региональ проектларның паспортларын - милли проект составына керүче федераль проект паспортының охшаш формасы буенча, ә башка региональ проектларның һәм ведомство проектларының ведомство проекты паспортының охшаш формасы буенча эшләргә тәкъдим ителә.

Региональ проект паспортының, ведомство проекты паспортының тәкъдим ителә торган формасы дәүләт программалары порталында урнаштырыла.

4. Һәр муниципаль программа өчен бер яисә берничә максат билгеләнә, алар тиешле өлкәдә муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсешә өстенлекләренә һәм максатларына туры килергә тиеш..

5. Муниципаль программаның максатларын түбәндәге критерийлардан чыгып формалаштырырга кирәк:

А) үзенчәлек (максат муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә туры килергә тиеш);

б) конкретлык (иреклә яисә бер генә мәгънәлә булмаган аңлатма бирә торган тонык (төгәл булмаган)формулировкаларны кулланьрга ярамый);

в) үлчәүчәнлек (максатка ирешүдәге прогрессны үлчәү (исәпләү) мөмкинлеге, шул исәптән бәйлә күрсәткечләр кыйммәтләренә ирешү юлы белән);

г) ирешүчәнлек (максат муниципаль программаны гамәлгә ашыру чорында ирешелергә тиеш);

д) актуальлек (максат муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсешенә тиешле өлкәсә үсешенә агымдагы ситуациясенә һәм дәрәжәсенә туры килергә тиеш);

е) актуальлек (максат формулировкасының муниципаль программаны гамәлгә ашыруның ахыргы социаль-иқтисадый нәтижәләренә туры килүе);

ж) вакыт чикләнгәнлеге (максатка билгелә бер вакыт мизгеленә ирешелергә тиеш).

Муниципаль программаның максатын, әлеге муниципаль программаны гамәлгә ашыру төмамланган вакытка муниципаль программаны гамәлгә ашыруның соңгы социаль-

икътисадый нәтижәсен чагылдыра торган күрсәткечнең максатчан әһәмиятен күрсәтеп, формалаштыру тәкъдим ителә.

Дәүләт программаларына бәйле муниципаль программаларның максатларын дәүләт программалары максатларына туры китереп формалаштырырга кирәк.

Муниципаль программаның максатларын формалаштыру аның бурычлары, шулай ук мондый программаның структур элементларының чаралары (нәтижәләре), контроль нокталары исемнәрен кабатламаска тиеш.

Муниципаль программаның формалаштырылган максатлары тулаем алганда муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенең тиешле өлкәсендә муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыруның төп юнәлешләрен үз эченә алырга тиеш.

6. Муниципаль программаның максатларын куйганда аларның казанышларын тикшерү һәм раслау мөмкинлеген тәэмин итү тәкъдим ителә. Моның өчен муниципаль программаның һәр максаты, шулай ук аның структур элементы бурычлары өчен күрсәткечләр формалаштырыла.

Муниципаль программага күрсәткечләр билгеләнмәгән процесслы чаралар комплексын кертү рәхсәт ителә.

Муниципаль программаларда муниципаль сәясәтнең барлык инструментлары күрсәткечләренә, шул исәптән салым ташламаларын, тарифларны жайга салу чараларын, норматив жайга салу чараларын, оешмалар белән идарә итүдә катнашу һ. б..

7. Муниципаль программалар күрсәткечләре, аның структур элементлары күрсәткечләре исемлегенә:

а) үсешнең милли максатларына ирешүне характерлый торган күрсәткечләр;

б) Россия Федерациясе дәүләт программалары күрсәткечләренә туры килә торган күрсәткечләр, шул исәптән Россия Федерациясе субъекты территориясендә Россия Федерациясе дәүләт программасы максатларына һәм күрсәткечләренә ирешүгә юнәлдерелгән Россия Федерациясе субъекты дәүләт программаларын гамәлгә ашыру турында төзелгән килешүдә каралган күрсәткечләр (алга таба-финанс булмаган килешү);

в) стратегик планлаштыру документларында билгеләнә торган муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш өстенлекләре күрсәткечләре;

г) Россия Федерациясе гражданның социаль-икътисадый үсешнең тиешле өлкәсендә күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләренә сыйфатыннан канәгатьлек дәрәжәсе күрсәткечләре (кирәк булганда);

д) жириле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү күрсәткечләре.

8. Муниципаль программа, аның структур элементы составына кертелә торган күрсәткечләргә үлчәү (хисапчылык) һәм исәпкә алуның бер тапкырлыгы критерийлары нигезендә формалаштыру тәкъдим ителә.

Үлчәү берәмлеге булу, ай саен исәпләү мөмкинлеге (кирәк булганда - квартал саен исәпләү), автоматлаштыру мөмкинлеге, күрсәткечләргә чыганаclarын билгеләү, күрсәткечләргә дәрәжәләгән верификацияләү, күрсәткечләргә тиешенчә колачлау үлчәүчәнлекнең (исәпләлекнең) тәкъдим ителә торган критерийлары булып тора.

Муниципаль программа, аның структур элементлары күрсәткечләре түбәндәге шартларның берсен канәгатьләндерергә тиеш:

а) күрсәткечләрнең кыйммәтләре халыкара оешмалар кабул иткән методикалар буенча исәпләнә;

б) күрсәткечләрнең кыйммәтләре рәсми статистик күзәтү белешмәләре нигезендә билгеләнә;

в) күрсәткечләрнең кыйммәтләре җаваплы башкаручылар, башкаручылар, муниципаль программаларда катнашучылар тарафыннан расланган методикалар буенча исәпләнә.

Муниципаль программа күрсәткечләрен, дәүләт программалары (муниципаль программалар өчен) күрсәткечләре белән бәйләнешен күрсәтеп, гамәлгә ашыру еллары буенча (агымдагы финанс елы өчен ай саен яисә квартал саен яисә рәсми статистик исәп-хисапның ешлыгы нигезендә) аның максатлары буенча төркемләп китерергә кирәк.

Агымдагы елга дәүләт программалары һәм региональ проектлар (идарәче Совет яисә куратор карары буенча) һәм ведомство проектлары (ведомство проекты формалаштыру өчен җаваплы кеше карары буенча) күрсәткечләрнең айлык күрсәткечләрен планлаштыру гамәлгә ашырылмаса мөмкин:

а) Россия Федерациясе законнары нигезендә күрсәткечләр буенча белешмәләрен тапшыруның башка ешлыгы булу;

б) факттагы кыйммәтләре квартал саен яисә ел саен бастырып чыгарыла торган халыкара оешмалар белешмәләре нигезендә күрсәткечләр күрсәткечләрен билгеләү;

в) күрсәткечләрнең күрсәткечләрен коммерция оешмалары бирә торган күрсәткечләр нигезендә билгеләү;

г) объектлар төзүнең яисә хезмәтләр күрсәтүнең сезонлы факторына һәм (яисә) тормыш циклына бәйле күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләп чыгару (күрсәткечләрнең айлык күрсәткечләрнең дискрет (өзеклекле) характеры булу).

Муниципаль программа күрсәткечләре, аның структур элементлары күрсәткечләре күрсәткечләрен еллык хисап тапшыруның билгеләнгән срокларын исәпкә алып исәпләп чыгару мөмкин булмаган очракта "прокси-күрсәткечләр" билгеләү тәкъдим ителә.

9. Муниципаль программа күрсәткечләрен һәм аның структур элементлары күрсәткечләрен характерлый торган мәҗбүри атрибутив билгеләр булып:

А) күрсәткеч исеме;

б) күрсәткечне үлчәү берәмлеге (океан буенча);

в) күрсәткечнең база күрсәткече (елны күрсәтеп);

г) күрсәткечнең әһәмияте (гамәлгә ашыру еллары буенча);

д) күрсәткечнең планлаштырыла торган динамикасына характеристика (арту яисә кимү);

е) исәпләү ысулы (тупланма йомгак яисә дискрет күрсәткеч);

ж) муниципаль программа максаты, ирешүе (чишелеше) муниципаль программа күрсәткечен, структур элемент күрсәткечен характерый торган программаның структур элементы бурычы белән элемтә;

з) дәүләт программасы күрсәткече һәм (яисә) аның структур элементы (муниципаль программалар өчен) белән бәйләнеш.

Муниципаль программа күрсәткечләрен һәм аның структур элементлары күрсәткечләрен характерый торган өстәмә атрибутив билгеләр сыйфатында түбәндәгеләрне куллану тәкъдим ителә::

а) муниципаль программа күрсәткече (күрсәткече) яисә мондый программаның структур элементы күрсәткече);

б) күрсәткечкә ирешү өчен җаваплы вазыйфаи зат;

в) стратегик планлаштыру документы, йөкләмә, күрсәткеч муниципаль программага, аның структур элементына кертелгән башка документ белән бәйлә;

г) күрсәткечләр һәм аларның күрсәткечләре турында белешмәләр булган мәгълүмат системасы (белешмәләр чыганагы) (булган очракта);

д) берничә муниципаль программа кысаларында структур элемент гамәлгә ашырылган очракта (структур элемент дәрәжәсе күрсәткечләре өчен) муниципаль программа белән элемтә.

10. Муниципаль программаның һәм аның структур элементларының максатларына һәм күрсәткечләренә ирешү, бурычларын хәл итү мондый программаның структур элементлары чараларын (нәтижәләрен) гамәлгә ашыру исәбенә тәэмин ителә.

Чаралар (нәтижәләр) муниципаль программаларның структур элементлары бурычлары буенча төркемнәргә бүленә.

Муниципаль программаның структур элементы чараларын (нәтижәләрен) характерый торган мәҗбүри атрибутив билгеләр булып:

а) чараның (нәтижәнең)исеме;

б) чараны (нәтижәне) үлчәү берәмлеге (ОКЕА буенча);

в) чараның (нәтижәнең) база әһәмияте (елны күрсәтеп);

г) чараның (нәтижәнең) әһәмияте (гамәлгә ашыру еллары буенча) (тупланма йомгак/дискрет рәвештә хисап чорында);

д) чараны (нәтижәне)гамәлгә ашыру сроклары;

е) чара (нәтижә)төре;

ж) чараны (нәтижәне) җаваплы башкаручы (Ф. и. ат., оештыруны һәм вазыйфаны күрсәтеп);

з) чараның (нәтижәнең) үтәлешен (ирешүен)раслый торган документ төре;

и) муниципаль программа күрсәткече/күрсәткеч, мондый программаның структур элементының бурычы белән элемтә.

Муниципаль программаның структур элементы чараларын (нәтижәләрен) характерлый торган өстәмә атрибутив билгеләр сыйфатында түбәндәгеләрне куллану тәкъдим ителә:

а) чарага (нәтижәгә) характеристика - башкарылучы эшчәнлекнең, чараның (нәтижәнең) исемен кабатламый торган өстәмә сыйфат яисә Сан параметрларын күрсәтеп, кыскача тасвирламасы;

б) башка чаралар (нәтижәләр)белән үзара бәйләнеш;

в) чаралар (нәтижәләр) һәм аларның күрсәткечләре турында мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмат системасы (белешмәләр чыганагы) (булган очракта);

г) муниципаль берәмлектә гамәлгә ашыру билгесе.

Муниципаль программаның процесс өлеше чаралары (нәтижәләре), шулай ук аерым чаралар өчен аларның әһәмиятләрен, шулай ук гамәлгә ашыруны тәмамлау срокларын билгеләмәү рәхсәт ителә.

12. Муниципаль программаның һәм аның структур элементларының максатларына һәм күрсәткечләренә ирешү, бурычларын хәл итү мондый программаның структур элементлары чараларын (нәтижәләрен) гамәлгә ашыру исәбенә тәэмин ителә.

Чаралар (нәтижәләр) муниципаль программаларның структур элементлары бурычлары буенча төркемнәргә бүленә.

Муниципаль программаның структур элементы чараларын (нәтижәләрен) характерлый торган мәжбүри атрибутив билгеләр булып:

а) чараның (нәтижәнең)исеме;

б) чараны (нәтижәне) үлчәү берәмлеге (ОКЕА буенча);

в) чараның (нәтижәнең) база әһәмияте (елны күрсәтеп);

г) чараның (нәтижәнең) әһәмияте (гамәлгә ашыру еллары буенча) (тупланма йомгак/дискрет рәвештә хисап чорында);

д) чараны (нәтижәне)гамәлгә ашыру сроклары;

е) чара (нәтижә)төре;

ж) чараны (нәтижәне) җаваплы башкаручы (Ф. и. ат., оештыруны һәм вазыйфаны күрсәтеп);

з) чараның (нәтижәнең) үтәлешен (ирешүен)раслый торган документ төре;

и) муниципаль программа күрсәткече/күрсәткеч, мондый программаның структур элементының бурычы белән элемтә.

Муниципаль программаның структур элементлары чараларын (нәтижеләрен) характерлы торган өстәмә атрибутив билгеләр сыйфатында түбәндәгеләрне куллану тәкъдим ителә:

а) чарага (нәтижәгә) характеристика - башкарылучы эшчәнлекнең, чараның (нәтижәнең) исемен кабатламый торган өстәмә сыйфат яисә Сан параметрларын күрсәтеп, кыскача тасвирламасы;

б) башка чаралар (нәтижеләр) белән үзара бәйләнеш;

в) чаралар (нәтижеләр) һәм аларның күрсәткечләре турында мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмат системасы (белешмәләр чыганагы) (булган очракта);

г) муниципаль берәмлектә гамәлгә ашыру билгесе.

Муниципаль программаның процесс өлеше чаралары (нәтижеләре), шулай ук аерым чаралар өчен аларның әһәмиятләрен, шулай ук гамәлгә ашыруны тәмамлау срокларын билгеләмәү рәхсәт ителә.

13. В целях унификации процесса мониторинга хода выполнения (достижения) мероприятий (результатов) структурных элементов муниципальных программ каждому мероприятию (результату) необходимо присвоить тип и соответствующий ему набор контрольных точек, перечень которых установлен в единых методических рекомендациях (для проектной части муниципальной программы), а также в методических рекомендациях № 500 (для процессной части муниципальной программы).

В паспортах структурных элементов государственных программ Российской Федерации по субъектам Российской Федерации в соответствии с едиными методическими рекомендациями для мероприятий (результатов) структурных элементов декомпозированных государственных программ в течение года необходимо создать не менее 6 контрольных точек, распределенных поровну.

Рекомендуемое количество контрольных точек 4-6, определяемых по решению субъекта Российской Федерации для иных мероприятий (результатов) государственных (муниципальных) программ.

При необходимости допускается создание иных видов средств (результатов) и дополнительных контрольных точек, не предусмотренных перечнем, указанным в абзаце первом настоящего пункта, за исключением средств (результатов), источником финансового обеспечения которых являются межбюджетные трансферты, предоставляемые из федерального бюджета.

Допускается не устанавливать контрольные точки для отдельных мероприятий (результатов) процессной части муниципальной программы, а также для отдельных мероприятий.

14. Муниципаль программаның структур элементлары чараларының (нәтижеләренең) контроль нокталарын характерлы торган мәжбүри атрибутив билгеләр булып:

а) контроль ноктаның исеми;

б) башкару срогы (ДД форматында).ММ. ГГГГ;

в) жаваплы башкаручы (Ф. и. ат и., оешма һәм вазыйфа күрсәтеп);

г) контроль пунктның үтәлешен раслый торган документ төре.

Чараларның (нәтижеләрнең) контроль нокталары турындагы мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмат системасы (белешмәләр чыганагы) турындагы белешмәләрне өстәмә атрибутив билге буларак куллану тәкъдим ителә (кирәк булганда).

15. Контроль пунктларның формулировкалары чараны үтәү (нәтижәгә ирешү)буенча арадаш нәтиженең тәмамлану яисә башка эһәмиятле гамәлнең фактын чагылдырырга тиеш.

Контроль пунктларга ирешү срокларын планлаштыру:

а) аларның календарь ел дөвамында тигез бүленеше;

б) аларның муниципаль программаның структур элементлары чараларын (нәтижеләрен) үтәү (ирешү) сроклары белән чагыштырырлык булуы;

в) аларны үтәүнең планлы даталарын Россия Федерациясә дәүләт программаларының структур элементларында билгеләнгән тиешле контроль нокталары даталарынан да соңга калмыйча билгеләү (дәүләт программасының федераль бюджет акчалары исәбеннән финанслашуны күздә тоткан чаралары (нәтижеләре) өчен).

Чараның (нәтиженең) муниципаль программаның структур элементы 31 декабрьгә кадәр булган бер генә контроль ноктасы булу, шулай ук елның дүртенче кварталында иң күп санда контроль нокталары булу рәхсәт ителми.

16. Финанс белән тәэмин итү чыганақлары федераль бюджеттан бирелә торган бюджетара трансфертлардан гыйбарәт булган муниципаль программаның структур элементлары чараларын (нәтижеләрен) конкрет объектларга һәм аларның контроль нокталарына кадәр таркату тәкъдим ителә.

17. Муниципаль программаның структур элементы чаралары (нәтижеләре) турындагы мәгълүматны, контроль нокталарына кадәр детальләштереп, муниципаль программаның мондый структур элементын гамәлгә ашыру планында чагылдырырга кирәк.

Муниципаль программаның структур элементын гамәлгә ашыру планы муниципаль программаның структур элементын гамәлгә ашыруның бөтен срогына (актуальләштерү һәм планлаштыру мөмкинлегә белән) эшләнә һәм мондый структур элемент паспортына кертелергә тиеш.

4. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү

1. Муниципаль программаларның гамәлдә булу чорына финанс белән тәэмин итү параметрлары муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсешә максатларына һәм өстенлекләренә ирешү кирәклегеннән чыгып планлаштырыла.

2. Муниципаль Программаны финанс белән тәэмин итү чыганақлары булып:

а) федераль бюджеттан (Россия Федерациясә субъекты бюджетынан), бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларынан, Россия Федерациясенең башка субъектлары бюджетларынан, жирле бюджетлардан Россия Федерациясә субъекты бюджетына (жирле бюджетка)бирелә торган бюджетара трансфертларны үз эченә алган жирле бюджет ассигнованиеләре;

б) бюджеттан тыш чыганақлар.

3. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны муниципаль берәмлекнең чыгым

йөкләмәләре өлешендә финанс белән тәэмин итү жирле бюджетның бюджет ассигнованиеләре исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль программа паспортында финанс белән тәэмин итү параметрлары тулаем мондый программа буенча гамәлгә ашырылган еллар буенча финанслау чыганаclarы кисемтәсендә, шулай ук аның структур элементлары буенча детальләштереп китерелә.

Муниципаль программаның структур элементы паспортында финанс белән тәэмин итү параметрлары финанслау чыганаclarы кисемтәсендә тулаем мондый структур элемент буенча гамәлгә ашырылган еллар буенча, шулай ук аның чаралары (нәтижәләре) буенча детальләштереп китерелә.

Муниципаль программаны һәм аның структур элементларын финанс белән тәэмин итү параметрлары өтердән соң кимендә бер тамга төгәллегә белән мең сумнарда китерелә.

Муниципаль программаның структур элементларын финанс белән тәэмин итүнең мондый программа паспортында һәм аның структур элементлары паспортларында китерелгән параметрлары аерылуга юл куелмый.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның тигезлеген тәэмин итү максатларында ағымдагы финанс елы дәвамында жирле бюджет акчалары исәбеннән финанс белән тәэмин итү параметрларын ай саен планлаштыруны күз алдында тоту тәкъдим ителә.

5. Муниципаль программа кысаларында жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча чараларны (нәтижәләренә) бюджет ассигнованиеләре исәбеннән гамәлгә ашыру каралган очракта, муниципаль программаны гамәлгә ашыру еллары буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре турында өстәмә рәвештә белешмәләр төзү тәкъдим ителә.

6. Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет проекты һәм Россия Федерациясенәң бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетлары проектларын төзү тәртибен жайга сала торган норматив хокукый актлар нигезендә, шулай ук узган елда муниципаль программаларны гамәлгә ашыру нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль программаларны план чорыннан читтә тиешле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү күрсәткечләре муниципаль берәмлекнең озак сроклы чорга бюджет фаразы нигезендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга чыгымнарның жирле администрациясе тарафыннан билгеләнгән иң чик күләменнән чыгып билгеләнә.

8. Муниципаль программаларны финанс белән тәэмин итү параметрларын Бюджет кодексының 179 статьясында каралган бюджет турындагы законга (карага) туры китерү кысаларында кирәк булганда мондый программаларның башка параметрлары, шул исәптән аларның күрсәткечләре һәм чаралары (нәтижәләре) күрсәткечләре төгәлләштерелергә мөмкин.

9. Муниципаль программаны һәм аның структур элементларын финанс елы дәвамында финанс белән тәэмин итү параметрларына мондый төзәтмәләр кертүгә норматив хокукый нигезләр булганда төзәтмәләр кертүне муниципаль программа паспортларына, аның структур элементлары паспортларына үзгәрешләр кертү процедуралары белән бер үк вакытта башкару тәкъдим ителә.

Муниципаль программаны раслау турындагы норматив хокукый актка һәм (яисә) муниципаль программаның структур элементларына үзгәрешләр кертүнең ешлыгы, кирәклегә һәм тәртибе муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

5. Муниципаль программаны эшләү һәм аңа үзгәрешләр кертү

1. Муниципаль программа паспортын, аның структур элементы паспортын төзү һәм күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр кертү тәртибе муниципаль берәмлекнең жирле

администрациясе тарафыннан билгеләнә.

2. Муниципаль программа паспортын, аның структур элементы паспортын төзү һәм күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр кертү тәртибе муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе тарафыннан билгеләнә.

3. Муниципаль программа паспорты проектын, муниципаль программаның структур элементы паспорты проектын, күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләрне килештерү тәртибен билгеләгәндә, хакимиятнең кызыксынган органнары исемлегенә:

а) муниципаль программаның җаваплы башкаручысы (муниципаль программаның өстәмә башкаручысы һәм катнашучылары төзи торган документларны караганда);

б) муниципаль программада катнашучы;

в) муниципаль берәмлекнең финанс органы;

г) муниципаль программаларны төзү һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләрен методологик тәэмин итү һәм (яисә) координацияләү вәкаләтләре йөкләнгән муниципаль берәмлекнең жирле администрациясен.

4. Муниципаль программа паспортына, мондый программаның структур элементы паспортына үзгәрешләр кертү муниципаль программаның җаваплы башкаручысы (ярдәмче башкаручысы, катнашучы), муниципаль программа белән идарә итү системасы нигезендә билгеләнгән идарә органнары инициативасы буенча, шулай ук йөкләмәләренә үтәү йөзеннән һәм муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашыруны мониторинглау нәтижәләре буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Муниципаль программа паспортына, аның структур элементы паспортына үзгәрешләр кертүне түбәндәге ысулларның берсе белән гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

а) дәүләт программасы паспортын, мондый программаның структур элементы паспортын үзгәртүгә үзара бәйлә аерым гарызнамәләр булдыру һәм раслау юлы белән;

б) муниципаль программаны үзгәртүгә дәүләт программалары порталында урнаштырыла торган тәкъдим ителә торган форма буенча муниципаль программа паспортлары, аның структур элементлары паспортлары параметрларын үзгәртүне үз эченә алган Бердәм гарызнамә булдыру һәм раслау юлы белән.

"Электрон бюджет" системасында элеге пунктның "а" пунктчасында күрсәтелгән запрослар формалаштырыла.

Элеге пунктта күрсәтелгән гарызнамәләргә кирәк булганда, паспортның гамәлдәге редакциясенә карата тәкъдим ителә торган үзгәрешләр турында мөгълүматны үз эченә алган, тиешле нигезләмәләр, шулай ук тәкъдим ителә торган үзгәрешләрнең исәп-хисаплары китерелгән аңлатма язуы төзелергә мөмкин.

6. Муниципаль программа паспортларына, аның структур элементларына үзгәрешләр кертүне мондый программаның, аның структур элементларының үзгәрә торган параметрларына ирешү (үтәү) сроклары туган мизгелгә кадәр гамәлгә ашырырга кирәк.

7. Муниципаль программа паспортын, мондый программаның структур элементлары паспортларын, күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләрне раслау муниципаль берәмлектә муниципаль программалар белән идарә итүнең кабул ителгән системасы нигезендә вәкаләтле идарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Чираттагы финанс елыннан гамәлгә ашыру планлаштырыла торган муниципаль программа паспортын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карар проектын карау һәм хуплау белән бер үк вакытта муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе утырышында карарга һәм расларга тәкъдим ителә.

Муниципаль программа паспортын, мондый программаның структур элементлары паспортларын, күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләрне раслау муниципаль берәмлектә муниципаль программалар белән идарә итүнең кабул ителгән системасы нигезендә вәкаләтле идарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Чираттагы финанс елыннан гамәлгә ашыру планлаштырыла торган муниципаль программа паспортын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карар проектын карау һәм хуплау белән бер үк вакытта муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе утырышында карарга һәм расларга тәкъдим ителә.

8. Муниципаль программаны раслау турындагы актка үзгәрешләр кертү муниципаль

берәмлекнең жирле администрациясенә муниципаль хокукый актын эзерләү өчен каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашыруны планлаштыру аның структур элементларын гамәлгә ашыру планнарын эшләү нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга идарә итү системасын оештыру буенча тәкъдимнәр

1. Муниципаль программалар белән идарә итү тәртибе муниципаль берәмлекнең жирле администрациясә тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне гамәлгә ашыру максатларында муниципаль программаның идарәче Советы (алга таба - Идарәче совет) - муниципаль берәмлекнең жирле администрациясә каршында төзелә торган һәм муниципаль программа кураторы (алга таба - куратор) тарафыннан муниципаль берәмлекнең жирле администрациясә житәкчесә урынбасарлары арасыннан житәкләнә торган ведомствоара хезмәттәшлекнең коллегияль органы төзелергә мөмкин.

2. Идарәче Совет яисә куратор вәкаләтләренә:

а) муниципаль программаны эшләүне һәм гамәлгә ашыруны координацияләү;

б) муниципаль программаның стратегик өстенлекләрен, максатларын, күрсәткечләрен һәм структурасын хуплау;

в) Чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет проектын төзү кысаларында муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү параметрларын хуплау;

г) муниципаль программаны гамәлгә ашыруны даими нигездә тикшереп тору, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген мониторинглау һәм бәяләү нәтижәләрен карау;

д) муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында карарлар кабул итү;

е) башка вәкаләтләренә үтәү.

3. Идарәче совет муниципаль программаның структур элементлары булган муниципаль проектларга карата проект идарәсә органнары функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга мөмкин.

4. Муниципаль берәмлекнең жирле администрациясә карары буенча муниципаль программалар кураторлары идарәче Советлар вәкаләтләрен идарәче советлар утырышларын уздырмыйча гына гамәлгә ашыра алалар. Идарәче Совет вәкаләтләре югарыда санап үтелгән Координация органнарын бер үк куратор житәкләгән очракта проект комитетына йөкләнергә мөмкин.

7. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә мониторинг үткөрү һәм бәяләү тәртибе

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру мониторингы дигәндә муниципаль программаны һәм аның структур элементларын үтәүнең факттагы параметрларын үлчәү, аларның план параметрларыннан тайпылышларын билгеләү, муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашырганда барлыкка килгән куркынычларны билгеләү, киләчәк чорга план күрсәткечләренең үтәлешен фаразлау чаралары системасы аңлашыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру мониторингы муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышындагы проблемалар һәм тайпылышлар барлыкка килүне алдан ук кискүтүгә юнәлдерелгән һәм кварталга кимендә бер мәртәбә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру мониторингы муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турындагы хисаплар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап эзерләү аның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турындагы хисаплар нигезендә дәүләт программалары порталында урнаштырылган тәкъдим ителә торган рәвешләр нигезендә

гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру барышы турында хисаплар, муниципаль программаларның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турында хисаплар төзү ешлыгы муниципаль берәмлекнең жирле администрациясе тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә, ләкин квартал саен ешлыктан сирәгрәк түгел.

Квартал планы эшләнә торган күрсәткечләр буенча кварталга хисап бирелә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында кварталлык хисапны хисап чорыннан соң килә торган айның 13 нче числосыннан да соңга калмыйча, ә муниципаль программаның структур элементын гамәлгә ашыру барышы турында хисапны хисап чорыннан соң килә торган айның 3 нче эш көненнән дә соңга калмыйча төзүгә тәкъдим ителә.

Муниципаль, ведомство проектында һәм процесс чаралары комплексында катнашучылар (муниципаль программаларның структур элементлары өчен) - мәгълүмат системасы булганда нәтижеләр һәм контроль нокталар буенча аларга ирешүнең планлы һәм (яисә) факттагы датасыннан да соңга калмыйча, күрсәткечләр буенча хисап атнасыннан соң килүче айның 2 нче эш көненнән дә соңга калмыйча йә күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләүнең билгеләнгән датасыннан да соңга калмыйча тиешле мәгълүмат системасына алар җаваплы үтәүчеләре булган тиешле күрсәткечләргә, нәтижеләргә һәм контроль нокталарга ирешү турында мәгълүмат тапшыралар, шулай ук 2 нче эш көненнән дә соңга калмыйча хисаптан соң килә торган айның күрсәткечләргә, нәтижеләргә ирешү турында фараз күрсәткечләре, киләсе хисап чорларында контроль пунктлар һәм тиешле проектларны гамәлгә ашыру куркынычлары турында белешмәләр.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында еллык йомгаклау хисабын төзүне хисап елыннан соң килә торган елның 10 февраленнән дә соңга калмыйча (төгәлләштерелгән еллык йомгаклау хисабыннан соң килә торган елның 8 апреленә кадәр) гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

Муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашыруга мониторинг үткөрү өчен хисап күрсәткечләре, әлеге пунктта билгеләнгән срокларны 5 эш көненнән дә артыгракка арттыру мөмкинлеге белән, бары тик кәгазьдә генә бирелә.

3.1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турындагы хисапта, мондый программаның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турындагы хисапларда түбәндәге параметрлар турында факттагы белешмәләр чагылдырылырга тиеш:

А) күрсәткечләр;

б) чаралар (нәтижеләр);

в) финанслауның барлык чыганакалары исәбеннән финанс белән тәмин итү күрсәткечләре;

г) контроль нокталар.

Кирәк булганда әлеге пунктта күрсәтелгән хисапларга башка белешмәләр, шул исәптән мөмкин булган куркынычлар турында мәгълүмат кертелә.

Хисаплылык муниципаль программа паспортындагы, аның структур элементы паспортындагы белешмәләр белән чагыштырырлык булуны исәпкә алып төзелә.

3.2. Муниципаль программаның структур элементын гамәлгә ашыру барышы турында хисап төзегәндә шул исәптән:

а) ирешү срогы хисап чорында башланган күрсәткечләр, чаралар (нәтижеләр) һәм контроль нокталар;

б) ирешү срогы хисап чорына кадәрге чорда башланган ирешелмәгән күрсәткечләр, чаралар (нәтижеләр) һәм контроль нокталар;

в) вакытыннан алда ирешелгән чаралар (нәтижеләр) һәм контроль нокталар;

г) хисап чорыннан соң килә торган 3 ай эчендә ирешү планлаштырылган чаралар (нәтижеләр) һәм контроль нокталар.

4. Муниципаль программаларны һәм аларның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турында хисаплар төзегәндә муниципаль программаның ирешелүен раслый торган күрсәткечләр, нәтижеләр, чаралар, объектлар һәм контроль пунктлары һәм аның структур элементлары документларын тапшыру мәҗбүри.

5. Җаваплы башкаручы, муниципаль программаларда катнашучылар һәм башкаручылар муниципаль программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау кысаларында тапшырыла торган күрсәткечләрнең дәрәслеген тәэмин итәләр.

6. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру барышы турында еллык хисаплар нигезендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад бүлегенә ел саен дәүләт программаларының нәтижәләгән бәяли һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыру барышы һәм аларның нәтижәләгән бәяләү турында җыелма еллык доклад әзерли.

7. Муниципаль программаларның нәтижәләгән бәяләү муниципаль программа максатларына ирешү дәрәжәсен бәяләү нигезендә муниципаль Программа күрсәткечләренә һәм чараларының (нәтижәләренә) фактта ирешелгән күрсәткечләрен һәм аларның хисап чорында муниципаль программада каралган пландагы күрсәткечләрен чагыштыру юлы белән, шулай ук цифрлы модуль системасы күрсәткечләре нигезендә үткөрелә.

Әгәр муниципаль Программа күрсәткечләренә һәм чараларының (нәтижәләренә) пландагы күрсәткечләренә 95 процент һәм аннан күбрәк ирешелгән булса, муниципаль программа югары нәтижәлелек дәрәжәсендә гамәлгә ашырылган дип санала.

Әгәр муниципаль Программа күрсәткечләренә һәм чараларының (нәтижәләренә) 80 проценты һәм аннан күбрәк планлы күрсәткечләренә ирешелгән булса, муниципаль программа канәгатьләнәрлек дәрәжәдә нәтижәле гамәлгә ашырылган дип санала.

Әгәр муниципаль Программа күрсәткечләренә һәм чараларының (нәтижәләренә) 80 процентыннан кимрәк планлы күрсәткечләренә ирешелгән булса, муниципаль программа нәтижәләгән канәгатьләнәрлек булмаган дәрәжәдә гамәлгә ашырылган дип санала.